

Čo ak bol celý váš život klamstvo?

VOLÁM SA
ANNA

LIZZY BARBER

Ljndeni

Volám sa Anna

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Lizzy Barber

Volám sa Anna – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Ljndeni

VOLÁM SA
ANNA

LIZZY BARBER

**VOLÁM SA
ANNA**

Ljndeni

Copyright © Lizzy Barber, 2019
Translation © Tamara Chovanová, 2019
Translation of poems © Jana Bálíková, 2019

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-1520-1
ISBN e-knihy 978-80-566-1558-4 (1. zverejnenie, 2020)

Venujem mame za všetky detské encyklopédie
a za to, že bola mojou encyklopédiou od A do Z.

*Akoby mozog rozštiepil sa,
myšlienky nešli dohromady.
Šev za švom som ich chcela spojiť,
nedala som si s nimi rady.*

Emily Dickinsonová

Pozoruje jej siluetu, ako pretína úsvit, kým sa celkom ne-
stratí na obzore. Prstami akoby sa chcel prežehnať, odtisol
si zo slúch neposlušný sivý vlas a prihladil si biely ľanový
oblek.

 Za ním je chaos.

 Počuje ich stony, nedôstojné volanie o pomoc, prosia ho,
aby ich viedol, riadil.

 Ale aspoňže on je nepoškvrnený.

 Keď nastavil bradu svetlu, na perách mu zasvietil
úsmev akoby ozvena vychádzajúceho slnka. Pretože on
sa tak ľahko nedá pošpiniť.

 Nech zmizla kamkoľvek, nájde ju.

 Nech je kdekoľvek, bude si ho pamätať.

ANNA

1

Špina vie preniknúť do najmenších škár. Možno si myslíte, že tam nič nie je, ale nakoniec sa vždy nájde.

Zdvihnem prsty cez chladnúcu vodu vo vani a pozriem si na nechty, hľadám neviditeľné čiastočky prachu, ktoré nikdy nenájdem, zato mama sa na ne neomylnne zameria. V duchu si nacvičujem slová, ktoré som si toľko rás šepkala, až ich vidím napísané na viečkach, keď zatvorím oči.

Dnes mám osemnásť narodeniny a prvý raz mame klamem.

Rozhodla som sa dať si upokojujúci kúpeľ v nádeji, že mi pomôže zbaviť sa napätia. Ale ani vo vani nedokážem vytesniť zvyšky roztriešteného spánku. Duch z môjho sna sa vznáša na hladine vody, ten sen ma mátal už aj predtým a prichádzal čoraz častejšie, ako rásť moja úzkosť, jeho zakrádajúce sa prsty sa za mnou načahujú v tých najzvláštnejších chvíľach. Ten sen sa mi zdá taký skutočný, až by som prisahala, že to nie je len sen.

Teraz mi poklopkaľ po pleci a stočil sa, unikol mi z dosahu. Vír žiarivých farieb. Smiech, hudba. Tvár s rozmaza-

nými črtami. A hlas, ktorý ma volá. Viem, že ma hľadajú, ale niečo nie je v poriadku, nevolajú moje meno.

Vytiahnem zátku a voda okolo mňa začne víriť, má mliečnu farbu od zvyškov peny s vôňou broskyne. Ticho v kúpeľni prenikne môj hlas, hoci si nie som istá, či je skutočný, alebo ho počujem len v duchu. „Nie, volám sa Anna.“

Voda vyteká z vane, ale sen zostáva.

V spálni sa rozhliadnem. Pozriem na bavlnené závesy, vždy sú zatiahnuté, hermeticky zapečatené pred vonkajším svetom. Bielizník z borovicového dreva, jeho obsah je skromný a jednoduchý. Kríž na stene, pod tými pozornými údmi každý večer odriekam modlitby. Posteľ. Stolička. Tieto veci – drobné predmety každodennej potreby – mi dávajú pocit bezpečia. Hovoria mi, že som doma a som šťastná, keď ma pamäť chce presvedčiť, že to tak nie je.

To meno.

Nakuknem pomedzi závesy a vystrčím bradu do denného svetla, dovoľím, aby zmylo posledné zvyšky nepokojnej noci. Je ďalšie krásne ráno v alachuaskom okrese. Spomeniem si na svoju obľúbenú nábožnú pieseň *Svitlo ráno* a pohmkávam si úvodné tóny, zatiaľ čo si ustielam posteľ, ukladám nočnú košeľu pod vankúš, dám si záležať, aby bolo všetko úhľadné, precízne. Keď je všetko na svojom mieste, natiahnem si džínsové šaty, lebo viem, že mama ich má najradšej, a rozpustím si vlasy zviazané do uzla, na kraji vlhké od vody z kúpeľa.

„Všetko najlepšie,“ poviem dievčaťu v zrkadle, keď rozčesávam hrebeňom pomotané pramene. „Dnes máš osem-

násť rokov.“ Dievča mi opätuje úsmev, zvedavé, neisté, a nie prvý raz sa ho spýtam, či som pekná.

Raz som sa to spýtala mamy a ona len pokrútila hlavou a slabo sa zasmiala. Nie kruto, len zamietavo. „Pýcha je hriech, Anna. Všetky sme pekné, lebo sme darom Božím.“ Nikdy viac som sa jej to nespýtala.

Zdá sa mi, že som celkom pekná. Hoci tvár mi pripadá trochu príliš okrúhla, nemám na nej nijaké vyrážky ani škvrny. Nikdy som nemusela mať na zuboch strojček, čo je dobre, lebo mama nemá rada nášho zubára. Oči mám jasné, svetlohnedé, nie žiarivo modré ako mama, tie oči jej závidím. Vlasy mám farby mokrého piesku, ale v lete sa v nich vždy zjavia blond pramene. Padajú mi na plecía ako hrubý záves. Niektoré spolužiačky, takzvané hviezdy školy, si odfarbujú vlasy peroxidom na blond a dajú si ich strihať vrstvovito, ale viem, že aj keby som si ich chcela odfarbiť, mama by mi to v nijakom prípade nedovolila.

Mama hovorí, že by sme mali byť spokojní s tým, čo nám Boh nadelil.

Keď som oblečená, zbehnem dolu schodmi a v duchu si opakujem rad slov: *Ideme na túru do Ocalského národného lesa, urobíme si piknik*. Hrdlo sa mi zovrie, ťažko preglg-nem. *Les. Túra. Piknik*. Nič viac.

Keď idem za mamou, z kuchyne sa rozlieha jej hlas. Pospevuje si, čo znamená, že má dobrú náladu. Rada spieva, hoci má tenký hlások a niekedy znie trochu monotónne. Ale vždy mám radšej zbor bez hudobného sluchu než jednu tichú mamu, ktorá nespieva.

Kuchyňu mám najradšej z celého domu. Sú v nej veľké sklenené dvere s výhľadom na zadný dvor, jediné dvere, ktoré nie sú zastreté závesmi, takže dnu preniká denné

svetlo. Na veľkom farmárskom stole vždy stojí váza s čerstvými kvetmi, ktoré vypestovali mamine ruky. Dnes sú tam tulipány, ružové, červené a žlté, ich zovreté lupienky akoby už-už chceli vyjaviť tajomstvá. Na odľahlej stene vedľa starožitných pendloviek, ktoré pred rokmi zastali a ani jedna z nás ich nevie opraviť, sú čiarky ceruzkou, označujúce, ako som rástla od svojich troch rokov, keď sme sa sem presťahovali, až do minulého roka – meriam meter šesťdesiat a zdá sa, že už neporastiem. Mama je vyššia, bosá musí merať aspoň meter sedemdesiat, ale stále sa hrbí, akoby sa bála, že tá výška ju robí nápadnou.

„Dobré ráno, mami!“ zvolala som v nádeji, že som správne odhadla jej náladu. Obráti sa ku mne, venuje mi svoj najlepší pokus o úsmev – ktorý si šetrí na dobré dni – a som rada, že mám pravdu.

Otvorí sa mi. „Dobré ránko, milá Anna.“

Podídem k nej a vdýchnem známú vôňu levanduľového mydla a lyzolu. *Čistý domov a čisté telo sú prvé kroky k čistej duši.* Podľa tej vône by som našla mamu aj so zatvorenými očami v preplnenej miestnosti. Najradšej by som sa jej vrhla okolo krku a pobožkala ju na líce, ako to robia iné dievčatá, ale viem, že to by sa jej nepáčilo.

Namiesto toho ma mama drží pred sebou a cítim, ako si ma obzerá, odhaduje. Pohľadom pátra po náznaku hriechu alebo znečistenia. Pustí ma a spokojne prikývne. Spustím ruky po bokoch. Prešla som skúškou. „Všetko najlepšie k narodeninám, srdiečko moje. Nech ťa Pán požehná a je ti dobre.“ Keď sa takto uspokojí, svet je v poriadku.

Ukáže na vitamíny na stolíku a ja ich poslušne užijem, zapijem ich vodou čakajúcou v pohári. Odtiahne od kuchynského stola stoličku, naznačí mi, aby som si sadla. Po-

slúchnem, počujem štuknutie hriankovača a viem, že to musia byť znova mrazené vafle. Mama nerada varí, zato je veľmi maškrtná.

Položí predo mňa tanier s obdĺžnikovým plátkom, kúskom masla a javorovým sirupom, pomaly sa vpíjajú-cim do každej štvorcovej priehlbinky. Niekedy mám po-cit, akoby mama chcela aj mňa zamraziť, aby som navždy zostala jej malým dievčatom. „Ďakujem, mami,“ poviem rýchlo a zdvihnem ruku, že vezmem príbor.

„Anna.“

Vidlička mi zavisla vo vzduchu. Položila som ju na stôl, vafle som sa ani nedotkla, uvedomila som si chybu. Ani na osemnásť narodeniny nemožno zabudnúť na modlit-bu. Spojím ruky, skloním hlavu, zatiaľ čo mama si sadne oproti a začne hovoriť.

„Bože, ďakujeme ti za všetko, čo nám dávaš, za jedlo, ktoré máme pred sebou, za strechu nad našimi hlavami. Pomôž nám prežiť život s vďakou a Božou milosťou a vždy pamätať na to, že kým ťa máme v srdciach a žijeme čisto, ukážeš nám správnu cestu. Amen.“

„Amen,“ zamrmlam do dlaní, krotká ako vždy, potom otvorím jedno oko a pozerám. Mama má oči prižmúrené, vedela som, že ich zatvorí a bude pokračovať v tichej tajnej modlitbe, ktorou vždy pokračuje sama pre seba, s perami stisnutými do tenkej, zbožnej čiary. Nikdy som sa nespý-tala, za čo sa modlí, neodvážila som sa.

Prv než sa pustíme do jedla, obe zdvihneme vidlič-ku, podržíme ju vo svetle a starostlivo ju vyutierame ob-rúskom. To isté urobíme s nožikom, dôkladne z neho od-stránime aj tú najmenšiu špinku. Mama to vždy urobí prvá, ja po nej. Prv než opriem príbor o tanier, čakám na jej zna-

menie – mierne nakloní hlavu a ledva počuteľne zahmká. Keď sa jej nôž dotkne okraja taniera, môžem začať.

Som taká rozrušená, že ledva zvládnem štvrtinu porcie. Žalúdok sa mi skrúca, zatiaľ čo kyslý pomarančový džús, ktorý mama nalieva zo škatule, buble na vaflovom ceste. Usilujem sa všetko zjesť, viem, čo si mama myslí o vyhadzovaní jedla, pri každom hlte cítim pod zubami chrapčanie cukru. Zbadá, ako naháňam kúsok vafle po tanieri a rýchlo ho prehltne poliaty sirupom a maslom.

„Skvelé. Ďakujem, mami.“

„Dobre.“

Aby som jej dokázala, že mi chutí, načiahla som sa ponad stôl, vzala som krčah s javorovým sirupom a zaliala zostávajúcu vaflu. Sirup vsiakol do cesta a vafľa je taká presladená, až takmer zvráštim tvár, ale sirup mi pomôže ľahšie prehltnúť jedlo.

Keď na našich tanieroch zostanú iba omrvinky, mama ma prekvapí a položí pred mňa balíček úhľadne a jednoducho zabalený v modrom papieri. Nenútene sa naň pozriem, ale mama ma povzbudí kývnutím hlavy. „Odbaľ to.“

Okolo narodenín zvyčajne nerobí veľký rozruch. Opatrne odlepím lepiacu pásku a pritom si uvedomujem mamin pozorný pohľad. Zazriem krémové jutové plátno, ktoré vykúka z balíčka. Je to vankúš, dokonalý štvorec, a viem, že ho ušila mama – vpredu sú starostlivo, výrazne vyšité slová: *O toto dieťa som prosila a Pán splnil moju prosbu. Prvá kniha Samuelova 1, 27.*

„Ach, mama,“ vzdychla som a obracala som vankúš v rukách. „Ďakujem.“

„Ďakujem za teba Pánovi, Anna.“ Pozrie na fotku na stene, jednu z mála, ktoré máme v dome – moji rodičia vo

svadobný deň. „A viem, že aj tvoj otec by mu ďakoval.“ Sledujem jej pohľad, tú snímku som skúmala tak často, že ju už v skutočnosti nevidím. Mama v jednoduchých saténových šatách, na rukách drží kyticu z ľalií kala. Otec stojí vedľa nej vo formálnom sivom obleku, ktorý mu je trochu tesný, vyzerá mladšie, nie na dvadsaťpäť rokov, ktoré má. Keď zomrel, mala som len dva roky. Zahynul pri autohavárii – vrazili doňho nejakí opití tínedžeri cestou zo zápasu. Potom sme sa presťahovali sem – nový začiatok. Mama vždy hovorí, že nemala rodinu, ktorá by stála za reč, nedržali ju nijaké putá, nemala dôvod zostať.

Mám ťažkosti vidieť jasne túto tienistú postavu, pripadá mi skôr ako myšlienka než realita. Je vysoký ako mama, v nejakej vzdialenej minulosti som musela mať nízkeho predka, po ktorom som zdedila nešťastné gény. Otec je čerstvo oholený, hoci kdesi v diaľke ho vidím s bradou. Cítim, ako sa detskými rukami načahujem za drsným porastom na jeho brade, a potom tá vidina zmizne. Z tej fotky neviem zistiť, aké črty som po ňom zdedila. Chcem sa spýtať mamy, aký bol, čo by si o mne myslel, ktoré črty som zdedila po ňom. Ale vždy keď sa na to začnem vypytovať, mama sa uzavrie ako mušľa a nechá si perly pre seba.

„Upracme.“ Preruší tú náladu rovnako rýchlo, ako ju vytvorila, prejde popred mňa a ukončí môj kontakt s fotografiou.

Zvonec nás obe vytrhne zo zamyslenia, zatiaľ čo ukladáme tanieri do drezu a umývame riad. Obe vyjdeme na chodbu a cez sklo na predných dverách vidím Williamovu siluetu. Jeho príchod má za následok, že toto všetko je desivo skutočné, a cítim, ako sa mi zrýchľuje dych a dlane

sa mi potia, kým sa napomínam, aby som sa upokojila. Už len pár minút a budeme mimo ohrozenia.

Mama ho ide privítať a jeho štíhla postava sa vkradne do domu, pod lustrom od Tiffanyho sa zohne – ten luster zrejme pochádza z čias pred maminým príchodom do tohto domu –, lebo hrozí, že farebné sklo sa rozhojdá a na steny dopadnú dúhové tieň.

„Dobré ráno, pani Montgomeryová. Dobré ráno, Anna.“ Úctivo kývne hlavou mojej mame, chumáč vlasov mu spadne do čela, a potom vytiahne spoza chrbta kyticu žiarivých lúčnych kvetov. „Všetko najlepšie k narodeninám, Anna.“

„Ach, William. To je krása!“ Ostýchavo si ich vezmem a cítim, ako mi horia uši. „Rýchlo ich dám do vody.“

Nakloní sa dopredu, aby ma pobožkal na líce, ale vtedy si všimne mamu, a tak sa odtiahne a zdvorilo mi kývne hlavou.

S Williamom chodíme takmer rok. Je starší ako ja, už študuje na univerzite a mama mi dovoľí s ním chodiť len preto, lebo je syn pastora Timoteja, a preto mi to nemôže zakazovať. Zoznámili sme sa v cirkevnom zbore, keď jeho otcovi zverili našu farnosť, a odvtedy sa stretávame tak často, ako sa dá. Nerobíme nič zakázané, len chodíme do kina, v sobotu popoludní jazdíme na bicykloch, pomáhame organizovať cirkevné dobročinné večierky – mama nám vždy presne vymedzí čas, ktorý môžeme stráviť spolu. Nezáväzne sme hovorili, že keď bude na jar promovať, vezmeme sa, ale s mamou som sa o tom ešte nerozprávala.

Odnesiem kvety do kuchyne, dám ich do vázy na stole, neskôr si ich odnesiem do svojej izby. Keď sa vrátim, William má ruky vo vreckách a šuchce nohami ako vždy, keď už nevie zdvorilo konverzovať. Som v rozpakoch zo

svojho tajomstva. Podídem k Williamovi a silno ho chytím za ruku.

„Mami, asi by sme mali pomaly ísť, ak to chceme stihnúť...?“ Usilujem sa hovoriť rázne, ale neviem potlačiť moduláciu hlasu, vyznie to ako otázka. Vždy žiadam o dovoľenie. „Sľubujem, že sa vrátíme domov na večeru.“ Predstavujem si, že ju pobožkám na líce a objímam, ale namiesto toho len zdvihnem ruku a potľapkám ju po ramene. „Ďakujem za raňajky. Aj za darček.“

Už takmer vychádzame z domu, keď mama položí ruku na zárubňu a zatarasí mi cestu. „Pripomeň mi, kam vlastne idete?“

V hlave mám prázdno. Hlupaňa, hlupaňa.

„Ideme len na túru do Ocalského lesa a urobíme si tam piknik, pani Montgomeryová.“ William mi zľahka položí ruku na chrbát, dá mi najavo, že som jeho. „Sľubujem, že vám ju vrátim živú a zdravú.“

Zažmurká, potom sa usmeje so stisnutými perami. „Áno, to si hovorila. Dávaj si pri tej túre pozor, Anna. Lahko sa môžeš pošmyknúť a spadnúť.“ Pustila ruku zo zárubne. „Užite si to, deti.“

Dívame sa, ako sa dvere za nami s vŕzganím zatvorila, a konečne sme na čerstvom vzduchu. Keď kráčame k Williamovmu červenému Fordu Focusu doslova hltám vzduch. Je na to ošarpané auto taký hrdý ako na nič na svete. Otvorí dvere na strane spolujazdca a naznačí mi, aby som nastúpila. „Princezná, váš koč už čaká.“

Keď zabuchne dvere, opriem si hlavu o operadlo a William cúva po dlhej príjazdovej ceste, potom odbočí smerom na I-75. Keď mi v ušiach hučí motor a cez otvorené okno mi do tváre vane horúci vietor, do istej miery sa zba-

vím napätia, ktoré som nechtiac mala v sebe celé ráno. Ale hoci sa zdá, že sme unikli, v kútiku srdca sa necítim celkom slobodná. Ešte vždy ma máta ten pozostatok sna, dnes je silnejší než kedy predtým.

Pritisnem ruku na regulátor autorádia a usilujem sa utopiť hluk v sebe, pokúšam sa pohmkávať si hociktorú pomalú popovú pesničku, ktorá znie z rádia.

Pretože dnes mám osemnásť rokov a cítim sa nepremožiteľná.

Pretože sme sa dostali takto ďaleko a nestalo sa nič zlé. Sme na ceste a nikto nás nezastavil.

A nejdeme do Ocalského lesa. Ani na túru. Ani na piknik. Nejdeme nikam, kam by nám dovolila ísť mama.

Ideme do Astrolandu.

ROSIE

2

Prehrabávam sa v kope vypratej bielizne. Zo sušičky vyťahujem bavlnené ponožky, trička a pyžamové nohavice, ovievam sa nimi a šíri sa z nich vôňa syntetickej levandule. Frustrrovane vstanem a zdvihnem si zo stehna podprsenku broskyňovej farby, z ktorej sa šíri statická elektrina.

„Mami, nevidela si moje telocvičné ponožky?“ Domom sa nesie môj hlas. „Mami?“

Nijaká odpoveď.

Z vrecka na džínsoch vytiahnem mobil a ťuknem na číslo domácej pevnej linky. Hľadá na mňa moja tvár zvýraznená fialovými trblietkami, tú fotku urobili na vlašnej školskej diskotéke. Nad fotkou sa vynímajú úhľadné biele čísla hodín. Trištvrte na osem. Autobus odchádza o desať minút. „Mamiiiiiii!“ zvolám znova a vykrútim krk ku schodom.

Bývame v rozťahanom dome pri bočnej uličke v Islington – kuchyňa v suteréne je poznačená vlhkosťou, jedna z dvoch spojených obývačiek je vždy prázdna, druhá preplnená, dom má o poschodie viac než treba. Ocko hovorí, že je to trojuholníkový dom, lebo ako stúpate hore,

izby sú čoraz menšie, takže hoci dom spočiatku vyzerá veľký, keď sa dostanete k mojej izbe v podkroví, ledva sa tam pretlačíte.

Strčím mobil znova do vrecka, chcem to vzdať a pozrieť hore, ale vtedy mi padne pohľad na papier na kuchynskej linke. Vidím, že je to mail adresovaný mojím rodičom. Zvláštne, že je vytlačený. A vtedy zazriem meno odosielačky a pristúpim bližšie.

Susanne, David,

mrzí ma, že som stále od Vás nedostala odpoveď na môj mail z 3. marca 2018. Ako viete, financie nám vydržia len do konca mája, a pokiaľ sa nič nestane, budeme nútení nadáciu zavrieť.

Nechcem Vás zaťažovať v takom citlivom čase, ale bola by som Vám vďačná, keby ste mi, prosím, mohli dať vedieť, ako chcete postupovať.

So srdečným pozdravom

Sarah Brownová

riaditeľka

Koniec mája. To je o šesť týždňov.

Mám pocit, akoby niekto stlmil zvuk. Akoby umlčal mestský ruch, trúbenie áut na ulici, vrčanie práčky, nejasné pohyby zvyšku rodiny. Načiahnem sa za papierom, prstami sa takmer dotýkam miesta, kde sa končí text a začína prázdnota. Tak málo slov a tak veľa hovoria.

Počujem náhlivý dupot nôh na schodoch a z dverí sa vynorí mamina hlava. Odtrhnem pohľad od papiera a odstúpim od neho.

„Tieto hľadáš, Rosie?“ V prstoch drží modro-biele pásikavé ponožky.

„Áno, to sú ony.“ Rýchlo jej ich vytrhnem z ruky. „Ďakujem, si zlatá.“

„Boli v Robovej izbe,“ povie môjmu chrbtu a ide za mnou hore schodmi k predným dverám.

„Jasné, že boli.“ Strčím ponožky do batoha, nechcem na ňu pozrieť. Bojím sa, možno mi z tváre vyčíta, že som videla ten mail. Prečo ho nechala vonku? Kvôli zajtrajšiemu interview – našej poslednej nádeji, poslednej prosbe, aby sme udržali nadáciu pri živote?

Batoh je tam, kde som ho včera večer nechala, visí na háčiku pri vchodových dverách, učebnice sa z neho takmer sypú. Schytím ho a usilujem sa nevenovať pozornosť slovám, ktoré akoby som mala prilepené k viečkam, aby mama nevedela, že niečo nie je v poriadku.

Pozoruje ma, v tvári sa jej zračia obavy. Je oblečená v svojej pracovnej rovnošate – zvonovej sukni po kolená, blúzke a svetri –, ale na nohách má veľké chlpaté papuče, ktoré si obuje, len čo zhodí topánky s vysokými podpätkami, keď vojde dnu. Pracuje v reklamnej agentúre, obrovskej spoločnosti, ktorá vyrába reklamy, ako bola tá vianočná, ktorá letela v médiách vlani, ale ani si nespomínam na jediný deň, keď ma ráno nevypravádzala z domu a nevítala, keď som sa vrátila zo školy.

„Dnes večer prídeš načas, však, Rosie?“ Obmotáva si okolo prsta prameň hnedých vlasov, čaká na odpoveď.

Som pár sekúnd odo dverí. Od rozmýšľania. „Áno, jasné, že prídem.“

„Veď vieš, je to dôležité – pre mňa aj pre tvojho ocka. Zajtra musíme vyraziť zavčasu, aby sme prišli načas do

štúdia, a dnes večer chceme stráviť chvíľu spolu. Porozprávať sa o nej. Ako rodina.“

„Viem, mami. Prídem načas. Dokonca ešte skôr.“ Vydujem líca, prešlapujem z nohy na nohu a pokukujem po dverách.

„Napíš mi esemesku, keď vystúpiš z autobusu a keď popoludní nastúpiš.“

„Napíšem. Vždy to robím.“

„A keby si čokoľvek potrebovala, naozaj čokoľvek, môžeš mi brknúť do práce. Vždy to zdvihnem.“

„Áno, mami.“

„No dobre,“ vzdychne, otvorí mi dvere, a keď prejdem okolo nej, chytí sa zárubne. Prv než položím nohu na prvý schod, privinie si ma do náručia a musím potláčať nutkanie vytrhnúť sa z neho. „Ľúbim ťa. Dávaj si na seba pozor.“

„Áno, mami. Aj ja ťa ľúbim.“

Pustí ma zo zovretia a ja rýchlo zbehnem po schodoch.

Kedy mama nepovedala na záver tie slová? Nepamätám si. *Dávaj si na seba pozor.*

Cestou autobusom sedím pri Keire a usilujem sa písať domácu úlohu zo španielčiny, ale v hlave sa mi donekonečna točí slučka so slovami: ... *financie nám vydržia len do konca mája...* a teraz je pomaly koniec apríla.

Keira si vyloží nohy na sedadlo pred nami, knihu má na kolenách. Vidím, že ma ostražito pozoruje, ale potom si odloží iPhone do medzery medzi našimi sedadlami, na žiarivom obale cyklámenovej farby sa zachytia smietky z fialovo-sivého čalúnenia. Jedno slúchadlo mi strčí do ľavé-

ho ucha a pustí na plné pecky Drakovu skladbu, vie, že ju zbožňujem.

„*Admíras a los famosos?*“ spýta sa, číta z hnedej učebnice predou mnou.

Akoby som tie slová v živote nepočula.

„*Admíras... a... los... famosos?*“ zopakuje a štuchne do mňa. „No tak, Rosie, to je ľahké.“

Vidím, ako sa jej zvráští tvár, a pošúcham si oči rukou, usilujem sa vymazať ten mail z mysle. *Obdivuješ celebrity?* Konečne to pochopím. „*Sí, sí, admiro mucho. Liam Hemsworth es muy guapo,*“ zažartujem. Ako vždy.

Zachichoce sa, tresne ma po hlave učebnicou a vtedy viem, že som udrela na správnu strunu. Vždy je to tak ľahšie.

... *budeme nútení nadáciu zavrieť.* To musí byť ono. V zajtrašom interview budú apelovať na ľudí – skúsia, či morbidný hlad národa po súcite vyvolá novú vlnu finančných darov, ktoré nám pomôžu ešte chvíľu udržať nadáciu nad hladinou. To interview bude najväčšia reportáž tento rok a pätnásťročné výročie je veľká vec – určite zahráme na city všetkým mamičkám, čo sú doma a budú zajtra ráno sedieť prilepené na televízor, pritláčať si k hrudi šálku nedopitého čaju a utešovať sa, že ich malý Bobby alebo Jane leží bezpečne vo svojej postieľke.

Autobus nás vyloží v Highgate Village, kde prechádzame okolo trafiky, odkiaľ minulý týždeň Keiru odohnali, lebo sa pokúšala presvedčiť nejakého muža zvonku, aby jej kúpil fľašu vodky. Vidím, ako si prihládza orieškové kučery a obracia hlavu opačným smerom, aby sa vyhla odhaleniu.

„Akoby si ťa pamätala, ty dilino.“ Štuchnem ju do rebier. „Vieš si predstaviť, koľko rász to niekto skúšal? Ved si ani nemala na sebe školskú rovnošatu.“

Vystrie ruku, akoby ma chcela posotiť, ale potom sa zarazí, chytí ma za ruku a silno mi ju stisne. „Si v pohode?“

Zaleje ma chlad. Spočiatku premýšľam, ako to vie, v duchu si premietam ranný rozhovor, aby som zistila, či som nepovedala čosi, čo ma prezradilo. Usilujem sa spomenúť si, či nemohla moja mama niečo povedať Keire. Ale prečo jej, a nie mne?

Otvorím ústa, že sa jej spýtam, čo vie, a vtedy mi zapne – nemá na mysli mail, ale rande. Samozrejme, vie o tom. „Áno, som v pohode.“ Cítim, ako mi plecia stuhli, a donútim ich uvoľniť sa. Už mi aj predtým vraveli, že by som sa mala prestať správať defenzívne. Že môj „prirodzený sklon držať si ľudí od tela mi bráni nadväzovať úprimné a zmysluplné vzťahy“.

Ale Keira je iná. A pozná ma pridobre, aby naliehala. Namiesto toho sa len silene usmeje, a keď sa odvráti a chce odísť, prehodí si batoh cez plece. „Okej, super. Podrž mi miesto v autobuse.“ Pošle mi vzdušný bozk a kľučkuje po chodbe plnej tmavomodrých rovnošiat.

V škole mám hlavu sklonenú, usilujem sa vyhýbať šepotom. Škola je dosť veľká, aby som preplávala chodbami a nestretla nikoho, koho poznám, ale, samozrejme, mňa poznajú všetci. Ešte aj tí mladší – ktorí pred pätnástimi rokmi ani neboli na svete – na mňa hľadajú so zmesou hrôzy a zvedavej fascinácie. Vidím im to v tvárach – vyjavenný pohľad, zachovávajú odstup, akoby to bolo nákazlivé – a v duchu si kladú otázku: *Aké by to bolo, keby sa to stalo mne?*

Na spiatočnej ceste vystúpim z autobusu na vrchu Highbury Corner, zapnem si mobil, ktorý som mala celý deň vypnutý, aby som sa vyhla nevyhnutnej paľbe otázok.

A tie otázky teraz zaplavili displej. Súcitné odkazy ľudí, ktorí ma ani poriadne nepoznajú, ale majú pocit, že ak sa stanem ich priateľkou – hoci len virtuálnou – posilní to ich prestíž. Čítam mamine komentáre, v ktorých mi hovorí, aký mala deň, pýta sa, aký mám ja deň, a dodá, že len chce vedieť, či som v poriadku. Každé cinknutie mobilu prezrádza, ako zúfalo túži vedieť, že ešte vždy som na druhom konci.

Doma sa vyhnem Robovi, ktorý už zaujal svoje zvyčajné miesto v obývačke, kde hrá video hry a má ich pustené naplno, a zakričím mame do kuchyne: „Som doma! Musím napísať esej na anglinu!“ Teraz to všetko, ich všetkých nedokážem zvládnuť. Túžim po zatvorených dverách mojej izby, ktorá mi poskytuje útočisko.

Hore sa prezelečím do červených károvaných teplákov a sivého trička s nápisom: „Najprv káva,“ odhodím rovnosatu na dlážku, akoby sa z nej rozplynulo telo. Hodinu metodicky ťukám na klávesnici a usilujem sa vymyslieť *Ako Austenovej zobrazenie pána Darcyho odráža v románe jej postoj k mužom*, ale písmená akoby nemali zmysel.

Je ten mail ešte stále v kuchyni? Alebo ho po mojom odchode stopila, odstránila? Vie, že to viem? Plánujú nám to dnes povedať? Pripraví nás na zajtrajšie interview, aby sme dali nášmu uplakanému príbehu ešte silnejší náboj?

O pol siedmej vzdialené vrznutie otvárajúcich sa dverí a za tým kovové cinknutie bicykla prezrádza, že ocko sa vrátil z práce. Je hudobný producent – venuje sa hlavne klasike. Je taký dobrý, že v novinách vždy opakujú dobre nacvičenú vetičku „vychýrený hudobný producent David Archer“, akoby nemal právo sťažovať sa na to, čo sa stalo, lebo je úspešný.

„Dobry večer všetkým!“ Predstavujem si, ako si rozopína prilbu pod šedivejúcou bradou, vyzlieka si reflexnú vestu a ide pohľadať mamu, chce sa uistiť, že všetci sme v poriadku. Všetci, čo môžu byť v poriadku.

Hore schodmi sa nesie vôňa pečeného mäsa a šíri sa mojou izbou v slaných, tučných chumáčoch. V žalúdku mi škvírka. Nedokázala som ísť na obed.

O desať minút sedem si vyčesem vlasy vysoko do chvosta, usilujem sa vyhnúť svojmu odrazu v zrkadle. Keby som sa pozrela, práve dnes večer by som cítila nutkanie hľadať podobné črty. Mám pery zvlnené ako ona? Máme oči ako mama alebo ocko? Mohla by som pri pohľade na naše nosy, uši, sánku povedať: „To sme my?“

Nechcem sa o tom rozprávať. Nechcem sedieť pri večeri a vidieť mamu, ako sa jej vykriví kútik úst, a ocka, ako trhá na kúsky obrúsok, zatiaľ čo to znova a znova opakujeme – každý útržok každého príbehu, ktorý si pripomínajú, na nič nechcú zabudnúť. Svaly na nohách mám napäté, akoby vzdorovali. Rozmýšľam, že im poviem, že mi je zle, musím dokončiť esej, nie som hladná. Ale viem, že dnes nebude dobrá nijaká výhovorka.

Namiesto toho som zaťala ruky do pästí a desať ráz som sa zhlboka nadýchla. Istý doktor s nemeckým menom mi povedal, že „to je najlepšia technika na sebareflexiu a uvoľnenie“. To bolo potom, čo som tak silno udrela pästou do steny vo svojej izbe, až som si zlomila háňku.

Keď to nepomáha, zastavím sa v kúpeľni a hodím si do úst dva aspiríny, pri pohľade na britvu pri umývadle vykri-
vím pery. Priveľmi podobné *Sklenému zvonu*, ešte aj pre mňa. Obrátim sa ku schodom a do nosa mi zovanie vôňa syra a rajčín – zrejme lazane – a položím nohu na horný schod.